

PLA DIRECTOR DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA AL MUNICIPI DE LA LLAGOSTA

Abril de 2022

Ajuntament
de la Llagosta

Document elaborat per:

Amb el suport de:

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Contingut

1. Presentació.....	4
2. Introducció.....	5
3. Procés d'elaboració del Pla	6
4. Marc regulador de la participació	8
5. Elements clau de la participació a la Llagosta.....	9
5.1. Visions de la diagnosi	9
5.2. Principis que regeixen el Pla Director de Participació de la Llagosta... 10	
6. Eixos estratègics, objectius i accions	11
EIX 1. Organització i planificació de l'acció municipal per a facilitar la participació en la presa de decisions públiques	11
Eix 2. Qualitat de la participació	13
Eix 3. Foment del teixit associatiu.....	15
7. Annex. Protocols de coordinació	20

1. Presentació

La participació ciutadana és la principal eina per promoure la transparència, el control i la integritat en la gestió pública i també per a enfortir la relació Ajuntament – Ciutadania.

L'Ajuntament de la Llagosta, a través d'aquest Pla Director assumeix reptes institucionals que busquen la consolidació d'un estil de govern obert. Volem millorar la confiança i satisfacció dels nostres veïns i veïnes, i així mateix, generar valor públic, a través d'un conjunt d'estratègies i activitats enfocades a garantir la seva incidència en la gestió de l'Ajuntament.

Aquest document pretén ser la guia que ens porti a una societat més participativa i un Ajuntament més obert. Creiem en això i continuarem posant tota el nostre esforç.

Vull agrair la implicació de les entitats del municipi en l'elaboració d'aquest document. Sou una peça clau en tot aquest procés.

Continuem avançant perquè la participació ciutadana entri a tots els àmbits municipals i conjuntament, societat i administració, construïm la millor Llagosta possible.

Óscar Sierra Gaona
Alcalde de la Llagosta

2. Introducció

El Pla Director de Participació Ciutadana (PDPC) és l'instrument de planificació global de l'acció de govern en matèria de participació ciutadana. L'entenem com una "guia" de planificació integral de la participació de la ciutadania que ordena i proposa línies estratègiques d'actuació municipal en termes de participació. Així doncs, el pla ha de donar coherència a la participació del municipi per tal d'evitar solapaments, buits participatius i possibles contradiccions.

Amb el PDPC, l'Ajuntament de la Llagosta vol convertir la participació en una actuació transversal dins l'Ajuntament, impulsar la participació ciutadana com un marc de relació entre Ajuntament i ciutadania, i situar la participació ciutadana com un dels eixos principals de l'agenda de l'equip de govern. Una vegada s'ha aprovat per Ple, es procedirà a la redacció del reglament de participació ciutadana i es farà un seguiment de les accions a través d'una comissió de seguiment formada pels sectors polític, tècnic i ciutadania.

El document que es presenta, s'ha elaborat a partir dels debats a nivell tècnic, polític i ciutadà i s'ha realitzat en dues fases, una primera de diagnòsi (tardor de 2021) i la segona de recull de línies estratègiques, objectius i propostes (primer trimestre de 2022). A partir de les diferents visions recollides, s'han identificat els temes clau de la participació al municipi i s'han definit unes línies estratègiques, objectius i propostes que han d'ordenar i establir les directrius de les polítiques participatives impulsades per l'Ajuntament.

El PDPC defineix l'estratègia per fomentar la participació ciutadana i consolidar una manera de governar més relacional, oberta a promoure processos de participació ciutadana en la política local.

El PDPC està estructurat en quatre apartats. A la primera part es presenta el procés d'elaboració del pla, les fases de redacció i les eines utilitzades. A continuació, s'exposa el marc regulador de la participació ciutadana a la Llagosta, és a dir, el marc jurídic en el qual se sustenta el PDPC. El tercer apartat explica les principals conclusions de la diagnòsi (es pot consultar la diagnòsi completa en un informe a part). Seguidament, es defineixen els eixos estratègics del pla, els objectius i les accions que se'n desprenen.

3. Procés d'elaboració del Pla

El procés de redacció del PDPC de la Llagosta s'ha realitzat amb l'objectiu de garantir la participació dels diferents agents implicats, això és, equip polític (tant govern com oposició), personal tècnic de diferents àrees i ciutadania/entitats. S'ha estructurat en dues fases, una primera de diagnosi que va finalitzar amb la redacció d'un primer informe parcial i una segona fase propositiva que ha acabat amb la redacció del Pla Director de Participació.

Fase 1. Diagnosi

Durant la fase de diagnosi es va fer la detecció i l'anàlisi de la situació municipal en matèria de participació ciutadana. Es va redactar una diagnosi per emmarcar el tema objecte d'estudi i detectar discursos que serien la base per al debat i la concreció de propostes de futur.

Per adaptar el Pla Director de Participació Ciutadana al context de la Llagosta, una primera tasca va consistir en recollir informació documental sobre el municipi. La diagnosi va identificar com s'organitza internament l'Ajuntament, com s'estructura la pràctica participativa al municipi, amb quins mecanismes de participació ciutadana es compta (consells, processos participatius) o quins són els canals de comunicació interns i externs existents. També va permetre conèixer diferents visions sobre la participació.

El treball per a l'elaboració de la diagnosi del PDPC es va realitzar durant els mesos de juliol a octubre de 2021 i es van utilitzar les següents eines metodològiques:

- **Consulta de fonts secundàries.** Explotació de dades Idescat i anàlisi de documentació relacionada amb la participació ciutadana al municipi (Reglament Orgànic Municipal, Pla Local de Joventut, Projecte Educatiu de Ciutat, Pla de Participació Ciutadana, Mostra d'Entitats, Pla d'Acció Cultural, etc.).
- **Entrevistes exploratòries.** Es va entrevistar el regidor de Participació Ciutadana i el tècnic de participació ciutadana.
- **Sessions de reflexió i de treball amb diferents agents.** L'objectiu era reflexionar conjuntament sobre la implicació de la ciutadania en l'elaboració de polítiques a nivell local, valorar els diferents canals de participació i compartir les possibles línies de treball en termes de participació ciutadana.
 - o **Sessió de treball amb equip tècnic de l'Ajuntament.** 13 de juliol de 2021. Assistència: 11 persones.
 - o **Sessió de treball amb equip de govern.** 7 de setembre de 2021. Assistència: Alcalde i 8 regidors/es.
 - o **Sessió de treball amb representants dels grup de polítics municipals.** 21 de setembre de 2021. Assistència: 5 persones.
 - o **Sessió de treball amb entitats i ciutadania.** 19 d'octubre de 2021. Assisteixen 11 persones (10 de les quals representants d'entitats).

Fase 2. Propostes

Fruit de la diagnosi, l'equip tècnic va identificar un conjunt de reptes que es van traduir en una primera proposta d'objectius i accions. El document es va contrastar amb equip polític, personal tècnic i ciutadania en diverses sessions de treball. La fase propositiva es va realitzar durant els mesos de gener a març de 2022.

- **Sessions de reflexió i treball de propostes.** Es van convocar quatre sessions de treball amb els agents implicats en la fase de diagnosi amb l'objectiu de definir línies d'actuació i instruments que donin resposta als objectius definits en el PDPC.
 - o **Sessió de treball amb equip tècnic de l'Ajuntament.** 25 de gener de 2022. Assistència: 7 tècnics i tècniques de l'Àrea de Serveis a les Persones.
 - o **Sessió de treball amb entitats i ciutadania.** 27 de gener de 2022. Assistència: 8 persones representants de 3 entitats.
 - o **Sessió de treball amb equip de govern.** 31 de gener de 2022. Assistència: Alcalde i 6 regidors/es.
 - o **Sessió de treball amb representants dels grup de polítics municipals.** 14 de febrer de 2022 (reunió telemàtica). Assistència: 4 regidors/es.

- **Comissió de treball mixta del PDPC.** Es va convocar una comissió de treball mixta formada per regidors/es de govern i de l'oposició, personal tècnic i ciutadania. En una primera reunió (16.3.2022) es va presentar un primer esborrany del PDPC per validar-lo i recollir comentaris. Aquesta comissió és l'espai de validació i seguiment del Pla.

A partir de les reflexions i aportacions recollides en els diferents espais, es va procedir a la redacció definitiva del Pla Director de Participació Ciutadana de la Llagosta que ha estat provat en sessió plenària del dia 28 d'abril, per unanimitat.

4. Marc regulador de la participació

Amb el Pla Director de Participació Ciutadana es vol convertir la participació en una actuació transversal dins l'ajuntament; impulsar la participació ciutadana com un marc de relació entre Ajuntament i ciutadania; i situar la participació ciutadana com un dels eixos principals de l'agenda de l'Ajuntament.

En aquest sentit, una de les línies estratègiques del **Pla d'Acció de Mandat 2019-2023** és la "**Participació, transparència i bon govern**", que estructura en tres objectius estratègics:

1. Ajuntament obert i participatiu;
2. Una ciutadania ben informada;
- i 3. Transparència i bon govern.

La redacció del Pla de Participació Ciutadana i el reglament de participació ciutadana són unes de les accions principals de l'acció de govern per aquest mandat, juntament amb la consolidació dels pressupostos participatius, el disseny de nous processos de participació o la posada en marxa d'una plataforma telemàtica de participació i recollida d'opinions.

Cal tenir present també, l'**Agenda 2030** i la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), adoptats per part de les Nacions Unides i que incorporen els governs locals i la participació de la ciutadania com a aliats per al seu assoliment.

L'Ajuntament de la Llagosta regula la participació ciutadana a través del **Reglament Orgànic Municipal (ROM)** i de les diferents lleis que regulen diversos mecanismes de participació com les consultes referendàries i no referendàries, els processos participatius, el dret a petició, l'audiència pública, entre altres. No obstant això, en el Pla d'Acció de Mandat 2019-2023 l'Ajuntament es compromet a redactar un reglament propi de participació ciutadana que ordeni de manera sistemàtica els instruments de participació del municipi.

En el Títol Tercer del ROM "de la participació ciutadana" l'ajuntament expressa la voluntat que *"la gestió municipal sigui transparent, controlada per la població i criteri dels ciutadans i entitats, perquè la participació de la vida pública no queda esgotada amb la participació política a través dels partits polítics"*. Regula els aspectes següents: la informació i la recollida d'opinions (article 81), els consells municipals sectorials (article 82), la participació al ple municipal (article 83) i el dret a proposta (article 84).

5. Elements clau de la participació a la Llagosta

Durant la fase de diagnosi del Pla s'han identificat un conjunt de temes clau que recullen les visions i informacions recollides. També ha permès definir els principis que han sigut la base per a la definició dels eixos estratègics, els objectius i les accions del Pla Director.

5.1. Visions de la diagnosi

Organització municipal i planificació

- Manca d'una agenda temàtica i planificació en matèria de participació ciutadana.
- L'organigrama municipal actual no facilita la coordinació i el treball transversal. Les diferents àrees de l'Ajuntament no incorporen la participació com una manera generalitzada de treballar.
- La manca d'una figura de tècnic/a de participació ciutadana i que el responsable tècnic sigui el cap de cultura, dificulta que la participació impregni la política municipal. També el fet que la participació ciutadana no sigui una àrea transversal sinó que depengui de l'àrea de serveis a les persones.
- Necessitat que l'Ajuntament treballi d'una manera més relacional, comptant amb la participació de la ciutadania per a enriquir les decisions públiques.
- Informació com un element a tenir en compte per poder participar. Llenguatge planer i diversificació de canals de comunicació.

Qualitat de la participació

- Hi ha consens en considerar que els espais més formals de participació, com els consells sectorials, sovint són un obstacle a la participació. En canvi es valoren positivament espais més flexibles com les comissions de cultura i jove per la Festa Major, tot i que també es considera que caldria revisar-ne el funcionament i la composició.
- En el context de post-pandèmia i de societats individualistes, no és fàcil motivar la ciutadania i generar compromís cap a temes d'interès general, a vegades qui participa ho fa per interessos concrets o temes específics. Totes les veus apunten en la importància de diversificar els canals de participació i arribar a perfils heterogenis i especialment d'aquells col·lectius amb més dificultats o menys tendència a participar.
- En general, s'observa que el rendiment de comptes i la resposta argumentada als processos participatius i espais de participació és un element a millorar i que té a veure amb la qualitat de la participació i amb no generar frustració a les persones participants.

Foment del teixit associatiu

- Problemes per renovar juntes de les entitats.
- Falta un espai de coordinació entre entitats i entre aquestes i l'Ajuntament.
- No hi ha criteris de suport econòmic i cessió d'espais a entitats. Manca suport a les entitats pel que fa a la gestió.

5.2. Principis que regeixen el Pla Director de Participació de la Llagosta

A partir de la diagnosi sobre participació ciutadana realitzada, s'identifiquen els següents principis com a estructurants del pla:

- **La participació s'ha de planificar, organitzar i estructurar, no es pot improvisar.** Per això és important disposar d'una **agenda participativa** per ordenar i sistematitzar els processos de participació, així com **definir el rol de la figura de tècnic/a de participació ciutadana** com aquella que ha de donar suport a les diferents àrees que vulguin iniciar un procés participatiu i ajudar a fer un canvi de cultura participativa i forma d'organitzar-se.
- Cal definir unes **regles de joc** i explicar quins són els límits de la participació (definir sobre què es pot participar i sobre què no) i garantir una bona informació per poder participar i deliberar.
- Apostar per un **model de govern obert i relacional**, on s'impliqui la ciutadania en les diferents fases del procés de presa de decisions públiques (diagnosi, resolució de problemes, coproducció, seguiment, etc.).
- La participació ha de ser **diversa i plural** i tenir una mirada interseccional que tingui en compte tots els eixos de desigualtat. S'ha d'afavorir la participació de perfils heterogenis i dissenyar espais i processos participatius que garanteixin una diversitat d'opinions i punts de vista.
- Impulsar **processos de participació o espais de participació amb criteris de qualitat**, com els canals que permetin la implicació de la ciutadania en la presa de decisions públiques. **Diversificar els canals** per arribar al màxim de població i al màxim de diversa. En aquest sentit, optar per combinar eines de participació digitals i eines presencials (sempre tenint present la bretxa digital).
- **Apoderar la ciutadania**, tant l'associada com la ciutadania a títol individual que no estigui associada. Tenir en compte col·lectius com la gent jove, la gent gran, les dones, els infants, etc.

6. Eixos estratègics, objectius i accions

El Pla Director de Participació Ciutadana de la Llagosta, defineix les línies estratègiques, objectius i propostes per tal d'ordenar la participació ciutadana del municipi.

El document s'estructura en base a 3 grans eixos estratègics que fan referència

- 1) a l'organització de l'acció de govern per a facilitar la participació en la presa de decisions,
- 2) a la qualitat de la participació i a la incorporació de processos de participació i espais estables en els àmbits prioritaris de l'acció de govern,
- 3) al foment d'un teixit associatiu ric, plural i participatiu.

Aquests eixos són els que s'han proposat com a marc per a la participació ciutadana a la Llagosta. Cadascun d'ells comprèn diversos objectius que donen resposta als problemes detectats a la diagnosi i que són orientacions d'actuació dins de cada eix. De cada objectiu es desprenen diverses accions encaminades a assolir els objectius plantejats. Totes elles estan orientades a fer un pas endavant en la vida participativa de la Llagosta.

EIX 1. Organització i planificació de l'acció municipal per a facilitar la participació en la presa de decisions públiques

El primer Eix estratègic del PDPC vol promoure millores en l'organització municipal per a potenciar que la participació sigui un projecte estratègic de l'Ajuntament que estigui present en tota l'acció de govern. L'Eix 1 s'estructura en tres objectius. El primer objectiu posa l'accent en la planificació de la participació ciutadana. El segon objectiu defineix el paper de l'àrea de participació ciutadana dins l'organigrama municipal que esdevé un referent tècnic en matèria de participació ciutadana per totes les àrees. Per últim, el tercer objectiu concreta diverses accions relacionades amb incorporar la perspectiva de participació ciutadana com un element transversal i estratègic dins l'administració municipal.

Objectiu 1. Planificar quan s'ha de promoure la participació ciutadana, sobre quins temes i en quins àmbits.

- **Acció 1.1. Agenda de Participació Ciutadana en els espais polítics de direcció que defineixi quins són els temes que es volen treballar de manera participada.**

Coincidint amb l'inici de cada mandat, obrir una reflexió política i tècnica per concretar quins són els temes que es volen treballar de manera participada i preveure les dotacions pressupostàries necessàries per dur-ho a terme. Anualment, i prèviament a l'aprovació del pressupost municipal anual, consensuar amb totes les regidories aquelles temàtiques prioritàries per a què la gent participi, crear un calendari i consensuar els programes i projectes que es desenvoluparan amb participació ciutadana, i preveure'n el pressupost.

- **Acció 1.2. Redacció del Reglament de Participació Ciutadana.**

Redactar el Reglament de Participació Ciutadana de la Llagosta com l'eina que defineixi el dret de participació de la ciutadania i reguli (a partir del marc legal vigent) els instruments de participació ciutadana (mecanismes, processos i espais d'interlocució entre ajuntament i ciutadania) que permetin la deliberació ciutadana sobre temes municipals d'interès col·lectiu, així com dinamitzar el teixit associatiu i col·lectius del poble.

- **Acció 1.3. Difusió del Pla Director de Participació Ciutadana i del Reglament de Participació de la Llagosta.**

Fer difusió del PDPC dins i fora l'organització municipal. Aclarir els conceptes del Reglament de Participació Ciutadana i informar de manera senzilla de les eines que hi ha a la Llagosta per fer efectiva la participació de la ciutadania i promoure els diferents canals de participació perquè la participació sigui accessible i oberta a tothom.

Objectiu 2. Consolidar l'àrea de participació ciutadana dins l'estructura de l'Ajuntament i establir un model de treball que garanteixi la transversalitat de la participació ciutadana.

- **Acció 2.1. Dotar de contingut l'àrea de participació ciutadana i consolidar les funcions de recolzament, coordinació, seguiment i avaluació de les accions participatives.**

Per fer efectiva la participació en la presa de decisions públiques i estendre la cultura de participació ciutadana, cal atorgar un caràcter transversal a l'àrea de participació ciutadana i dotar-la de contingut, per donar suport a la resta de l'organització (assessorament metodològic i seguiment) quan es vulgui iniciar un procés o espai de participació.

Això implica que les àrees que vulguin impulsar un procés de participació es coordinin amb l'àrea de participació ciutadana. Però no vol dir que la participació ciutadana depengui només d'aquesta àrea sinó que cada àrea pot planificar els seus propis processos i espais participatius en base als criteris definits al PDPC.

- **Acció 2.2. Disseny d'un protocol intern que estableixi la relació de l'àrea de participació ciutadana amb les altres àrees de l'Ajuntament.**

Elaborar un protocol o manual a nivell intern que defineixi les funcions de l'àrea de participació ciutadana i orienti criteris comuns per quan es vulgui impulsar una acció participativa. En termes generals, l'àrea de participació hauria de coordinar, acompanyar i assessorar els processos de participació que s'impulsin des de diferents àrees de l'Ajuntament i vetllar perquè els processos es regeixin pels criteris de qualitat definits en el PDPC (regles del joc, sobre què participar, qui pot participar, calendari). L'àrea de participació hauria de ser un recurs per a les altres àrees i per a les entitats i la ciutadania del municipi. És important que les funcions de l'àrea de participació siguin conegudes tant per l'aparell polític i tècnic de l'Ajuntament com per tota la ciutadania.

A l'Annex es pot consultar el *Protocol 1. Planificació i coordinació amb l'Àrea de Participació Ciutadana*.

Objectiu 3. Incorporar la perspectiva de participació ciutadana a totes les àrees municipals com a eina transversal i estratègica per afavorir espais reals de participació.

- **Acció 3.1. Introducció de la participació ciutadana com eix transversal de totes les polítiques, àrees i projectes municipals.**
La planificació i l'organització de la participació s'ha de fer extensiva a totes les àrees de l'Ajuntament. Es tracta de millorar i adequar la gestió municipal interna al voltant de la participació procurant que hi hagi transversalitat i interdepartamentalitat. La participació ciutadana ha d'estar inclosa en els procediments regulars d'actuació de cada àrea municipal.
- **Acció 3.2. Creació d'espais de coordinació i posada en comú periòdics a nivell tècnic.**
Amb l'objectiu de treballar de manera més col·laborativa i participativa, es proposa consolidar les reunions entre àrees com un punt de trobada i coordinació per als temes municipals. És important definir criteris de relació entre equips tècnics i com s'incorpora l'acció de govern i les demandes de la ciutadania.
- **Acció 3.3. Accions formatives dirigides a personal tècnic i polític respecte els temes de participació.**
Organitzar formacions periòdiques i sessions d'intercanvi d'experiències adreçades al personal tècnic i polític de l'Ajuntament amb l'objectiu d'impulsar processos i espais de participació i avançar en una manera de governar més col·laborativa. Les formacions haurien de ser diverses i combinar espais de reflexió sobre els elements bàsics de la participació ciutadana i els reptes actuals dels governs locals, amb sessions de treball més pràctiques sobre tècniques i metodologies per al foment de la participació en totes les fases de la presa de decisions públiques.

Eix 2. Qualitat de la participació

Aquest eix se centra en aquells elements clau per garantir una participació ciutadana de qualitat al municipi. Partint de la diagnosi, els objectius d'aquest eix tenen a veure amb 4 temes: garantir el dret a la informació; revisar els òrgans i espais de participació; introduir criteris de qualitat als processos de participació i afavorir la participació de perfils heterogenis que garanteixin una diversitat de punts de vista.

Objectiu 4. Consolidar els canals de comunicació i fer efectiu el dret d'informació com a elements previs que afavoreixen la participació.

- **Acció 4.1. Revisió dels canals de comunicació interna i creació d'un protocol de comunicació que defineixi circuits.**
Es considera important definir estratègies internes per tal garantir que la informació arriba a la ciutadania a temps i de manera clara i entenedora. La comunicació ha d'impregnar tots els serveis i, per tant, és important donar eines comunicatives a tot el personal i definir els circuits interns per garantir un flux correcte i eficaç d'informació cap a la ciutadania. Cal vetllar perquè la resposta que dona l'Ajuntament sigui àgil i raonada. Es proposa recuperar els canals interns com l'agenda d'activitats i fer formació perquè tothom conegui com flueix la informació i quins són els criteris establerts des del Servei de Comunicació.
- **Acció 4.2. Millora dels canals de comunicació actuals per arribar a tota la població.**
Tot i els esforços per fer arribar la informació a tota la ciutadania, hi ha sectors de la població als quals no s'arriba, o bé la informació arriba tard. Cal preguntar-se com vol ser informada la ciutadania i establir **estratègies comunicatives** segmentades i focalitzades, pensades pels perfils

específics (noves tecnologies són imprescindibles per a joves però no per a gent gran). Pel que fa a la imatge i el llenguatge han de ser inclusiu i evitar utilitzar un llenguatge excessivament tècnic. Algunes de les propostes més concretes que es fan són:

- Continuar combinant les eines on-line i off-line.
- Valorar la conveniència que algunes àrees disposin de les seves pròpies xarxes socials per connectar millor amb el segment de població al qual s'adrecen, amb l'acompanyament del departament de comunicació per mantenir la imatge conjunta.
- Posar en marxa més comunicació audiovisual.
- Fer més publicitat a l'exterior.
- Mantenir els podcast de programes de ràdio i focalitzar-se en informació local.

Objectiu 5. Apostar per òrgans i espais de participació flexibles i treballar perquè siguin espais reals de participació ciutadana.

- Acció 5.1. Guies o protocols pel bon funcionament dels òrgans de participació.

Cal vetllar perquè els òrgans estables de participació siguin espais que funcionin, que estiguin actius i vius, on es faciliti el debat, es recullin els acords i es posin eines per fer-ne el seguiment. Per això s'han d'elaborar eines (guies o protocols) per al personal tècnic referent que facilitin la seva tasca de dinamització i facilitació. Caldrà revisar els espais tenint en compte els criteris establerts. Es combinarà l'elaboració de protocols i guies amb sessions formatives (vegeu acció 3.3. de l'eix 1).

- Acció 5.2. Treball en taules, grups o comissions amb un funcionament més flexible, sense necessitat d'estar subjectes a normes i reglaments.

Apostar per la creació d'espais de participació més flexibles que els consells sectorials, per afavorir el dinamisme i evitar crear estructures molt rígides amb poca capacitat d'adaptar-se als canvis i que acaben buides de contingut. Es poden constituir grups de treball o comissions per a temes concrets, amb una vigència temporal vinculada al seu objectiu. Aquests espais també poden ser més flexibles quant al perfil de les persones que en poden formar part.

Objectiu 6. Introduir criteris de qualitat en els processos participatius i en els espais formals de participació (marc de debat, informació, avaluació, retorn).

- Acció 6.1. Disseny d'un protocol per definir com hauria de ser un procés participatiu de qualitat, garantint una bona informació, deliberació, avaluació i retorn.

Aquest protocol ha de servir de guia per a qualsevol persona de l'Ajuntament que vulgui iniciar un procés de participació ciutadana de l'àmbit que sigui per garantir uns requisits mínims i orientar en tot el procés. Els elements que s'haurien de tenir en compte a l'hora de dissenyar un procés són: els objectius del procés, les responsabilitats de cada àrea, els recursos que seran necessaris, com s'articularà la coordinació, quines seran les fases del procés, quina metodologia es farà servir, quin és el perfil dels participants, quins canals es faran servir per arribar-hi i, finalment, caldrà preveure les eines d'avaluació i de retorn.

A l'Annex es pot consultar *Protocol 2. Com organitzar un procés de participació ciutadana.*

Objectiu 7. Afavorir la participació de perfils heterogenis i dissenyar espais i processos participatius que garanteixin una diversitat d'opinions i punts de vista.

- **Acció 7.1. Diversificació dels canals de participació per facilitar la implicació de diferents perfils de població.**

Utilitzar mètodes de participació diversos que s'adaptin a l'heterogeneïtat de la població (cicle de vida, gènere, diversitat cultural, diversitat funcional,...) i no esperar que siguin les persones que s'adaptin a les dinàmiques participatives. Per això, cal conèixer bé la realitat de la població a la qual ens adrecem i tenir-ho en compte en el disseny dels espais (adequar els horaris, preveure sales de lactància i punts de cura a persones en situació de dependència, pensar dinàmiques facilitaràn el debat, utilitzar un llenguatge planer i inclusiu, valorar si fer servir les tecnologies, tenir en compte els aspectes d'accessibilitat, etc.). Això també vol dir tenir en compte la situació de partida de tothom i les possibilitats, i facilitar els recursos perquè tothom pugui participar en igualtat.

- **Acció 7.2. Eines per implicar infants, adolescents i joves.**

És important promoure la participació a infants i adolescents pel seu potencial educatiu i transformador, però sobretot perquè és un dret recollit a la Convenció dels Drets de l'Infant, a ser escoltats i que les seves opinions siguin tingudes en compte. Per a la participació de joves i infants es poden buscar diferents fórmules, com la creació d'òrgans estables com els Consells d'infants i adolescents; a través de processos participatius o de cocreació en qüestions que els puguin afectar, com el disseny d'una plaça o un equipament específic per a joves; i també facilitant la participació espontània i l'apropiació dels espais per part de joves i infants (amb iniciatives com ciutat jugable, etc.). També es proposa disposar d'un espai per a joves dinàmic i obert als interessos d'aquest segment de la població.

- **Acció 7.3. Ús de plataformes digitals com espais de participació en línia, complementaris a la participació presencial.**

Utilitzar la plataforma digital per informar sobre processos i espais de participació ciutadana, i per fomentar el debat en línia i la interrelació amb la ciutadania. Consolidar aquesta plataforma en paral·lel als canals analògics, tenint en compte que hi ha un sector de la població que no hi té accés. Fer servir la plataforma per posar a l'abast de la ciutadania tota la informació generada i fer el retorn dels processos, i per obrir canals que complementin els presencials. Caldrà donar a conèixer la plataforma tant entre els equips tècnics, perquè es faci servir des de les diferents àrees, com entre la ciutadania, perquè coneguin tot el seu potencial.

Eix 3. Foment del teixit associatiu

Aquest eix s'orienta a consolidar l'existència d'un teixit associatiu ric i plural i a millorar les relacions entre l'Ajuntament i les associacions, així com entre les pròpies associacions i col·lectius donant eines per afavorir el seu desenvolupament i col·laboració. Es concreta en tres objectius: unificar els criteris per a l'atorgament de subvencions i la cessió d'espai a les entitats; Donar eines per afavorir la participació efectiva de les entitats en el debat i la presa de decisions municipals (renovació interna, acompanyament en temes de gestió) i donar visibilitat social a les entitats i promoure la seva coordinació.

Objectiu 8. Unificar els criteris per l'atorgament de subvencions i de la cessió d'espais a les entitats.

- **Acció 8.1. Reglament que unifiqui i fixi els criteris per a l'atorgament de subvencions.**
És important que hi hagi uns criteris clars per a l'atorgament de subvencions a les entitats i que estiguin recollits en una normativa que conegui tothom, amb l'objectiu de ser el màxim de transparents i garantir la igualtat d'oportunitats.
- **Acció 8.2. Reglament de procediment que defineixi com s'han de justificar les subvencions.**
Elaborar un reglament que serveixi de guia per entitats i personal tècnic alhora de realitzar el tràmit de justificació de les subvencions d'una forma àgil i fàcil.
- **Acció 8.3. Guies i models de documents per facilitar el procés de justificació de les subvencions a les entitats.**
Es proposa dissenyar models de documents, guies o protocols que donin resposta a necessitats de les entitats en temes com presentar una sol·licitud de subvenció, redactar una memòria justificativa o fer un pressupost. Calendaritzar les dates clau del procés de presentació de sol·licituds de subvencions, execució i justificació i fer-ne difusió entre les entitats.
- **Acció 8.4. Difusió dels criteris de cessió d'espais i edificis públics.**
L'Ajuntament posa a disposició de la ciutadania i entitats els espais i equipaments del poble amb la finalitat de fomentar les activitats socials i culturals. Amb la voluntat de major transparència, caldria donar a conèixer els criteris de cessió dels espais i equipaments, així com publicar un calendari d'usos i disponibilitats per realitzar les activitats. Identificar i quantificar econòmicament els suports en espècies que es necessiten per a fer una activitat (materials com taules, cadires o tarimes, personal municipal,...) per fomentar la corresponsabilitat.

Objectiu 9. Donar eines per afavorir la participació efectiva de les entitats en el debat i la presa de decisions municipals.

- **Acció 9.1. Eines a l'equip tècnic de l'Ajuntament per poder fer un millor acompanyament en la creació i la gestió de les entitats.**
Més enllà de les subvencions, es proposa elaborar un protocol que faciliti la l'acompanyament en la creació de noves entitats amb informació bàsica sobre quins passos seguir i fer-ho arribar a les diferents àrees i serveis. També visibilitzar la persona referent de l'Ajuntament en aquests temes, tant internament com externament, perquè tothom sàpiga a qui s'ha d'adreçar en cas de dubtes.
- **Acció 9.2. Assessorament i formació adreçada a les entitats del municipi.**
Donar assessorament a les associacions del municipi orientat a la millora de la seva gestió interna i a la renovació dels seus membres. Oferir formacions adaptades a les necessitats de les entitats en els àmbits de la gestió, el finançament, les obligacions legals, fiscals i comptables, la comunicació, el treball en equip o el voluntariat.

Objectiu 10. Donar visibilitat social a les entitats i promoure la seva coordinació.

- **Acció 10.1. Creació d'un portal d'entitats amb informació relativa al teixit associatiu i una agenda d'activitats compartida.**

Definir circuits interns per fer arribar la informació al Departament de Comunicació i dissenyar un espai per donar visibilitat a les entitats. Elaborar i publicar una agenda unificada de totes les activitats que organitzen les entitats.

- **Acció 10.2. Espais de trobada d'entitats per facilitar la relació entre elles i amb el propi Ajuntament.**

Crear sinèrgies entre entitats i desenvolupar espais de trobada participatius i de debat entre entitats per afavorir la cohesió social i millorar les relacions i coordinació entre les mateixes entitats i amb l'Ajuntament. Donar continuïtat a experiències com la Mostra d'Entitats i el Mercat d'Idees com espais de reflexió, detecció de necessitats i propostes.

Quadre. Resum del Pla Director de Participació Ciutadana de la Llagosta

EIXOS	OBJECTIUS
<p>E1. Organització i planificació de l'acció municipal per a facilitar la participació en la presa de decisions públiques</p>	<p>O1. Planificar quan s'ha de promoure la participació ciutadana, sobre quins temes i en quins àmbits.</p>
	<p>O2. Consolidar l'àrea de participació ciutadana dins l'estructura de l'Ajuntament i establir un model de treball que garanteixi la transversalitat de la participació ciutadana.</p>
	<p>O3. Incorporar la perspectiva de participació ciutadana a totes les àrees municipals com a eina transversal i estratègica per afavorir espais reals de participació.</p>
<p>E2. Qualitat de la participació</p>	<p>O4. Consolidar els canals de comunicació i fer efectiu el dret d'informació com a elements previs que afavoreixen la participació.</p>
	<p>O5. Apostar per òrgans i espais de participació flexibles i treballar perquè siguin espais reals de participació ciutadana.</p>
	<p>O6. Introduir criteris de qualitat en els processos participatius i en els espais formals de participació (marc de debat, informació, avaluació, retorn).</p>
	<p>O7. Afavorir la participació de perfils heterogenis i dissenyar espais i processos participatius que garanteixin una diversitat d'opinions i punts de vista.</p>
<p>E3. Foment del teixit associatiu</p>	<p>O8. Unificar els criteris per l'atorgament de subvencions i la cessió d'espais a les entitats.</p>
	<p>O9. Donar eines per afavorir la participació efectiva de les entitats en el debat i la presa de decisions municipals.</p>
	<p>O10. Donar visibilitat social a les entitats i promoure la seva coordinació</p>

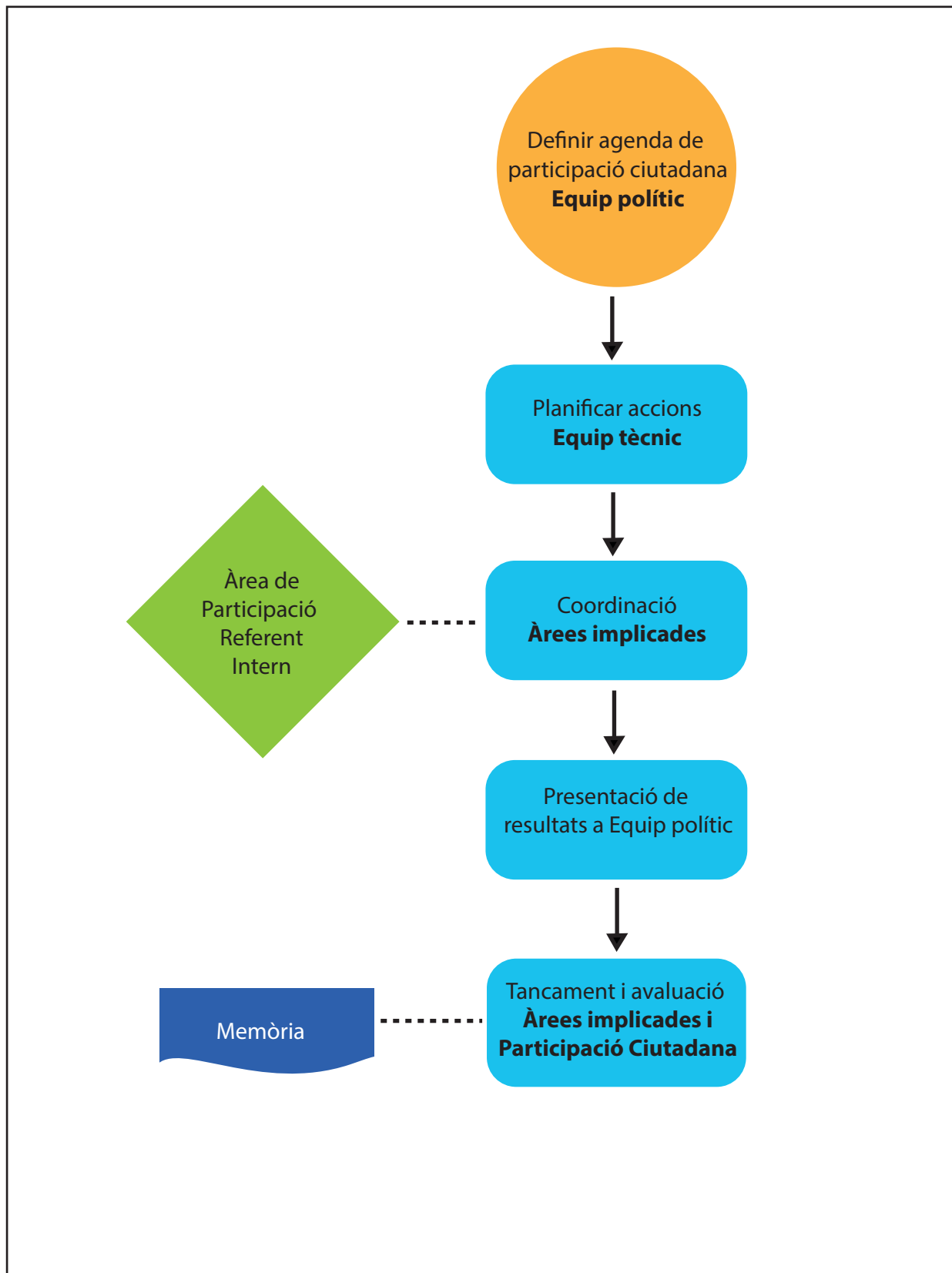
ACCIONS
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 1.1. Agenda de Participació Ciutadana en els espais polítics de direcció que defineixi quins són els temes que es volen treballar de manera participada. - Acció 1.2. Redacció del Reglament de Participació Ciutadana. - Acció 1.3. Difusió del Pla Director de Participació Ciutadana i del Reglament de Participació de la Llagosta.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 2.1. Dotació de contingut a l'àrea de participació ciutadana i consolidació de les seves funcions de recolzament, coordinació, seguiment i avaluació de les accions participatives. - Acció 2.2. Disseny d'un protocol intern que estableixi la relació de l'àrea de participació ciutadana amb les altres àrees de l'Ajuntament.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 3.1. Introducció de la participació ciutadana com eix transversal de totes les polítiques, àrees i projectes municipals. - Acció 3.2. Creació d'espais de coordinació i posada en comú periòdics a nivell tècnic - Acció 3.3. Accions formatives dirigides a personal tècnic i polític respecte els temes de participació.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 4.1. Revisió dels canals de comunicació interna i creació d'un protocol de comunicació que defineixi circuits. - Acció 4.2. Millora dels canals de comunicació actuals per arribar a tota la població.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 5.1. Guies o protocols pel bon funcionament dels òrgans de participació. - Acció 5.2. Treball en taules, grups o comissions amb un funcionament més flexible, sense necessitat d'estar subjectes a normes i reglaments.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 6.1. Disseny d'un protocol per definir com hauria de ser un procés participatiu de qualitat, garantint una bona informació, deliberació, avaluació i retorn.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 7.1. Diversificació dels canals de participació per facilitar la implicació de diferents perfils de població. - Acció 7.2. Eines per implicar infants, adolescents i joves. - Acció 7.3. Ús de plataformes digitals com espais de participació en línia, complementaris a la participació presencial.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 8.1. Reglament que unifiqui i fixi els criteris per a l'atorgament de subvencions. - Acció 8.2. Reglament de procediment que defineixi com s'han de justificar les subvencions. - Acció 8.3. Guies i models de documents per facilitar el procés de justificació de les subvencions a les entitats. - Acció 8.4. Difusió dels criteris de cessió d'espais i edificis públics.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 9.2. Eines a l'equip tècnic de l'Ajuntament per poder fer un millor acompanyament en la creació i la gestió de les entitats. - Acció 9.3. Assessorament i formació adreçada a les entitats del municipi.
<ul style="list-style-type: none"> - Acció 10. 1. Creació d'un portal d'entitats amb informació relativa al teixit associatiu i una agenda d'activitats compartida. - Acció 10. 2. Espais de trobada d'entitats per facilitar la relació entre elles i amb el propi Ajuntament.

7. Annex. Protocols de coordinació

Protocol 1. Planificació i coordinació amb l'Àrea de Participació Ciutadana

1. **Definir l'Agenda de Participació Ciutadana i planificar la participació en els espais polítics de direcció.** Definir els programes i projectes que es desenvoluparan amb participació ciutadana a partir de les propostes dels regidors i regidores, i preveure'n el pressupost en el moment d'aprovar el pressupost municipal. L'àrea de Participació Ciutadana ha de liderar aquesta reflexió a l'inici de mandat (vinculat al pla d'actuació municipal) i durant les sessions de treball prèvies a l'aprovació del pressupost anual.
2. **Posar en comú l'Agenda de Participació Ciutadana** i la planificació de les accions participatives amb l'equip tècnic municipal.
3. L'àrea de Participació Ciutadana serà el **referent intern en participació ciutadana**, per això es requereix que les altres àrees n'estiguin informades i poder disposar dels recursos necessaris.
4. **Coordinació entre àrees implicades en els processos participatius.** Les àrees que vulguin impulsar un procés participatiu hauran de coordinar-se amb l'àrea de Participació Ciutadana. L'àrea de Participació liderarà aquesta coordinació i vetllarà perquè es duguin a terme les reunions necessàries i perquè els projectes segueixin criteris de qualitat (definites en un protocol d'actuació). En cada cas es decidirà el paper de l'àrea de Participació (assessorament, seguiment, dinamització...).
5. Al finalitzar els projectes, **es presentaran els resultats** a l'equip de govern.
6. Les àrees que hagin impulsat el procés participatiu faran una **reunió de tancament** i d'avaluació amb l'àrea de Participació Ciutadana per posar en comú la memòria participativa.

Quadre. Protocol Coordinació i Planificació

Protocol 2. Com organitzar un procés de participació ciutadana

- 1. Objectius i responsabilitat.** De forma prèvia a l'inici de cada procés, els responsables polítics i tècnics hauran d'acordar quins són els objectius i la finalitat del procés participatiu (si es vol diagnosticar, proposar...) i determinar quines són les àrees municipals implicades i l'àrea responsable del procés (identificant el responsable polític i tècnic).
- 2. Recursos humans i econòmics amb els que es compta.** Definir de quins recursos tècnics i econòmics es disposa. Identificar el personal tècnic que dinamitzarà el procés participatiu i si es necessita suport extern.
- 3. Coordinació entre àrees.** Especificar les àrees i espais de participació que intervindran en algun moment del procés participatiu i establir mecanismes de coordinació entre elles. En cada procés participatiu també caldrà definir qui farà la funció de coordinació, de seguiment, etc.
- 4. Definir les fases del procés (pla de treball i calendari) i la metodologia.** Tot procés haurà de tenir una fase informativa, una participativa i una de retorn dels resultats. Per cadascuna de les fases caldrà preveure material de suport informatiu, quines dinàmiques participatives i de debat es dissenyen, com es fa el retorn dels resultats als participants.
- 5. Perfils participants, comunicació i convocatòria.** El procés participatiu haurà de definir un mapa d'actors per identificar diferents perfils als quals es vol arribar: personal tècnic, polítics, entitats, ciutadania a títol individual. I identificar a qui es vol implicar en cada fase del procés. Es vetllarà per obtenir la visió dels diferents perfils de població, heterogeneïtat.
- 6. Definir el pla de comunicació.** L'Ajuntament o àrea responsable del projecte, informará a l'inici del procés i mitjançant els canals de comunicació acordats, del marc i dels límits del debat (què es debatrà, com fer-ho, què no és objecte del debat, etc.)
- 7. Mecanismes d'avaluació.** D'igual manera, i amb voluntat de millora, en cada procés es determinarà el sistema d'avaluació que s'utilitzarà per a valorar el seu funcionament (ja sigui a través de qüestionaris, sessions de treball, etc.)
- 8. Execució de totes les accions planificades.** Portar a terme la coordinació i el seguiment de les diferents fases del procés, fent especial incidència en la comunicació tant interna com externa. Caldrà tenir en compte aspectes contemplats al pla de comunicació com l'escolta activa, l'establiment dels canals adequats al perfil al qual es vol arribar, l'eliminació de barreres als espais participatius, l'ús d'un llenguatge entenedor, etc.
- 9. Elaborar una memòria participativa.** En finalitzar cada procés, s'elaborarà un informe final o memòria de participació, que reculli tots els resultats obtinguts, les actuacions realitzades i el perfil de les persones que han participat.
- 10. Retorn.** En finalitzar un procés, i un cop es disposi de l'informe final, es faran públics els resultats obtinguts (ja sigui a través de la publicació de l'informe al web municipal, roda de premsa,...). Així mateix, l'Ajuntament haurà d'informar d'aquelles aportacions que seran incloses en el projecte que s'ha sotmès a debat, i de les aportacions que han estat rebutjades, argumentant els motius.

Quadre. Protocol procés de participació

ABANS D'INICIAR EL PROCÉS	
1	Definir objectius i finalitats. Determinar àrees implicades i àrea responsable del procés.
2	Definir recursos tècnics i econòmics. Identificar equip dinamitzador (intern/extern).
3	Identificar àrees i espais de participació. Definir mecanismes de coordinació.
4	Definir fases del procés (informativa, participativa i retorn). Establir metodologia.
5	Definir mapa d'actors: identificar perfils als quals es vol arribar. Establir canals / convocatòria.
6	Definir el pla de comunicació: moments, canals, llenguatge.
7	Determinar els sistemes d'avaluació (qüestionaris, reunions, indicadors, etc.).
DURANT EL PROCÉS	
8	Execució de totes les accions planificades, fent especial incidència en la comunicació interna i externa.
UN COP FINALITZAT EL PROCÉS	
9	Elaborar una memòria participativa (actuacions, resultats i perfils de participants).
10	Retorn: fer públics els resultats obtinguts i informar de les aportacions incloses i rebutjades.

Ajuntament
de la Llagosta